Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden

Factsheet MDA++ en ICM

ACHTERGROND PROJECTEN

De wethouders van de Centrum Gemeenten Vrouwenopvang zijn eind 2015 overeengekomen dat MDA++ in het hele land regionaal moest worden uitgerold. MDA++ is in Haaglanden projectmatig ontwikkeld en per 1 januari 2023 een reguliere regionale voorziening. De projecten MDA++ en ICM vielen de afgelopen jaren beide onder het uitvoeringsprogramma van de regiovisie aanpak huiselijk geweld Haaglanden.
Begin 2020 is een verkenning gedaan naar hiaten in de lopende ketenaanpak van huiselijk geweld in Haaglanden en gezocht naar bewezen effectieve voorbeelden en ontwikkelingen in het land. Vanuit dat onderzoek is geadviseerd 'Intensief Casemanagement' aan de hand van de Multifocusmethodiek als interventie in te voeren in de regio, alsook om de MF-bril in de regio te verspreiden. De uitvoeringsfase van het project "ICM-MultiFocus" is in maart 2022 van start gegaan. De ICM werkwijze moet vanaf 2025 regionaal ingebed en beschikbaar zijn. Hoe dat het beste kan worden ingericht is onderdeel van de pilot.

> Beide aanpakken kunnen worden ingezet voor: *huishoudens met complexe, meervoudige problematiek, waarbij eerdere meldingen van huiselijk geweld bekend zijn, het risico van escalatie of herhaling van geweld hoog wordt ingeschat en/of eerdere, reguliere hulpverlening gericht op de aanpak van huiselijk geweld is vastgelopen. Het betreft hier gezinnen met kinderen, gezinnen met volwassen kinderen en/of huishoudens met terugkerend geweld tussen partners onderling.*

SCHEMATISCHE WEERGAVE VERSCHILLEN

	Aanmeldroute	Regionale inzet	Ketenpartners
MDA++ Bij vastgelopen of moeilijk voor elkaar te krijgen netwerksamenwerking waarbij ook delen van informatie tussen partners van belang is	Via VT, vervolgens via weegoverleg ZVHH	Toegang, weging, expertteam van specialisten en procesregie	Melden vastgelopen aanpak aan bij VT, leveren middels aansluiting bij ZVHH informatie over historie, besluiten mee over toelating casus in weegoverleg ZVHH en leveren indien opname in MDA++ hun maatwerkaandeel in de aanpak. Specifiek voor gemeenten: leveren casusregisseur
ICM – MF Bij crisis in gezin dat buiten de crisis om niet open staat voor hulp, waarbij zo snel mogelijk na het incident daadwerkelijk iemand bij het gezin aan de deur staat.	Via procedure THV (tijdelijk huisverbod), vervolgens check bij VVT (Veilig verder team Den Haag) / Perspektief (regiogemeenten)	Toegang, inzet ICM-ers werkend onder de vlag van VVT-DH en Perspektief, coördinatie.	Worden door ICM-er bevraagd indien betrokken in een systeem. ICM-er neemt regie en kan vragen tijdelijk de inzet te verhogen of te verlagen om een overzichtelijke en helpende situatie te bereiken voor het gezin. Gemeenten: leveren iemand van lokaal team die meeloopt in de casus, indicaties kan afgeven voor zorg waar gemeenten verantwoordelijk voor zijn, in samenwerking indien nodig kan agenderen bij JBT en na afsluiten ICM vinger aan de pols van het gezin kan houden.

WAT IS MDA++

MDA++ staat voor **M**ulti **D**isciplinaire **A**anpak ++. MDA++ Haaglanden is een in een convenant vastgelegde **netwerksamenwerking** tussen de gemeenten in Haaglanden, Veilig Thuis, politie, Openbaar Ministerie, de reclasseringsorganisaties, de Raad voor de Kinderbescherming, de Waag, Youz, MEE, Perspektief, Brijder, Bureau Basiszorg, GGZ-Delfland, Jeugdbescherming West, Jeugdformaat en (alle overige convenantpartners van) het Zorg- en Veiligheidshuis. MDA++ is een expertise overleg tafel, waar netwerkpartners in directe of indirecte

samenwerking met het gezin, een compleet plaatje van de situatie proberen te krijgen om zo met elkaar een aanpak te kiezen die gaat leiden tot een situatie van stabiele veiligheid voor betrokkenen.

MDA++ is een systeemgerichte, multidisciplinaire, intersectorale en specialistische aanpak van ernstig en langdurig huiselijk geweld en kindermishandeling. Het gaat om de samenwerking van een **netwerk van specialisten** gericht op het duurzaam doorbreken van de geweldspiraal en het borgen van herstel met en voor directbetrokkenen. Er wordt gebruik gemaakt van landelijk opgestelde bouwstenen MDA++. De werkwijze is in Haaglanden doorontwikkeld en meerdere malen onderzocht. VT Haaglanden vormt de toegangsroute tot MDA++, uitvoering vindt plaats vanuit het Zorg en Veiligheidshuis.

Een onderdeel van de Haaglandse MDA++ aanpak is dat er aan elke aangemelde casus (gezin/huishouden) zowel een proces- als een casusregisseur verbonden is. De casusregie is belegd bij de lokale teams van de negen Haaglandse gemeenten. De kracht van MDA++ is dat een huishouden ondersteund wordt door middel van langdurige casusregie, met beschikbaarheid van een expertteam en procesregie gedurende de hele aanpak. De inzet van de georganiseerde ketensamenwerking leidt tot een integraal plan waarin ieders inzet op elkaar is afgestemd. Een MDA++ melding kan door ketenpartners worden gedaan als alles in het voorliggend veld al geprobeerd is en het toch niet gelukt is om duurzame veiligheid voor betrokkenen te bereiken. Alle ketenpartners bekijken hun contacthistorie met leden van het gezin/huishouden om bij de start een goed beeld te kunnen vormen met elkaar. Ook het gezin zelf wordt nadrukkelijk in de aanpak betrokken.

De aanpak doorloopt de verschillende fasen van de visie gefaseerd samenwerken aan veiligheid. De inzet van partners en ook het aantal betrokken partners kan per fase verschillen. Gedurende het hele proces ligt de focus op de directe veiligheid van alle betrokkenen en wordt gewerkt aan risicogestuurde zorg en herstel. Nog meer weten? Lees het speciale informatieblad.

WAT IS INTENSIEF CASEMANAGEMENT (ICM) MIDDELS MULTIFOCUS?

ICM volgens de Multi-Focusmethodiek is een op de systeemtheorie gebaseerde, op alle betrokkenen in het systeem gerichte, hands-on specialistische aanpak bij huiselijk geweld en kindermishandeling. De ICM-mers (Intensief CaseManagers) komen dus op de bank bij het gezin. In Haaglanden wordt ICM specifiek ingezet voor gezinnen waar al heel veel hulp is ingezet, mensen hulpverleningsmoe zijn en toch hulp nodig hebben om de cirkel van onveiligheid te doorbreken. ICM werkt het best als het wordt ingezet **in acuut onveilige situaties.** Op momenten van escalatie is de kans op accepteren van (vrijwillige) hulp het grootst. Het doel van de interventie is om huishoudens met of zonder (inwonende) kinderen te ondersteunen bij het stoppen van geweld en het **doorbreken van de (transgenerationele) geweldspatronen**. De inzet is gericht op veiligheid voor alle betrokkenen en waar gewenst herstel van gezinsrelaties. De inzet van de intensief casemanager (ICM-er) is cruciaal voor het succes in deze aanpak. Deze ICM-er heeft in de eerste fase van de betrokkenheid tijd om met het gezin/huishouden (alle systeemleden ook individueel) een diepte analyse te maken van wat maakt dat het patroon van geweld niet raakt doorbroken. Na een relatief korte maar **intensieve periode van analyse** worden er passende interventies gestart, wordt een lange termijn plan gemaakt en blijft de ICM-er coördinerend/regisserend zeker een jaar bij het gezin betrokken. Dit altijd in een duo met iemand van het lokaal team van een gemeente.

In Haaglanden is ervoor gekozen om ICM in te zetten **bij gezinnen/huishoudens waar herhaald een huisverbod is opgelegd** (twee of meer keer). ICM bevindt zich op dit moment nog in de pilotfase. Uitvoering vindt op plaats in Den Haag bij het VVT en in de overige acht regiogemeenten via Perspektief. Instroom vindt plaats via de coördinatiepool van het Tijdelijk Huisverbod en in de regiogemeenten inmiddels experimenteel ook via crisispartners CIT en VT.

WELLICHT TEN OVERVLOEDE

De gemeenten/ lokale teams zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor de aanpak van huiselijk geweld: ook daar is veel aandacht om de aanpak Huiselijk Geweld te verbeteren. Gemeenten hebben of werken aan verbeterplannen. Verder is regionaal gewerkt aan het vervlechten van Gefaseerd Samenwerken aan Veiligheid, Signs of Safety en Beter Samenspel in: de Routekaart naar Veiligheid . Hiermee is er voor netwerkpartners een werkwijze beschikbaar gekomen om direct integraal goed samen te werken en eerder duurzame veiligheid met en voor gezinnen te bereiken. MDA++ en ICM komen pas in beeld als in het voorliggend veld al alles geprobeerd is/en of betrokkenen mede daardoor in vrijwillig kader niet meer te motiveren zijn.